

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa A. P. , G. G.
przeciwko H. [...] Spółce Akcyjnej w M.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt VIII Pa (...) Sąd Okręgowy w G. w sprawie z powództwa A. P. i G. G. przeciwko H. [...] S.A. w M. o przywrócenie do pracy – uwzględnił apelację powodów i zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w T. z 22 grudnia 2014 r., sygn. akt IV P (...) w ten sposób, że przywrócił powodów do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy.

W ocenie Sądu Okręgowego przyczyny rozwiązania umowy o pracę wskazane przez pracodawcę nie istniały - jak nieprawidłowości w zakresie stosowania zarządzeń i instrukcji - bądź też nie stanowiły naruszenia obowiązków

pracowniczych - jak niezgodności pomiędzy nazwami materiałów na zamówieniach i innych dokumentach, niezgodności faktycznych godzin dostaw z określonymi w umowie lub nie stanowiły ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych. Ponadto Sąd Okręgowy uznał, że przyczyny rozwiązania umów o pracę wskazane powodom nie były konkretne i nie można uznać aby skonkretyzowano je przez odesłanie do ustaleń protokołu nr [...] skoro powodowie się z nim nie zapoznali.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną pozwana w całości. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne prowadzące się do ustalenia kryteriów uznania, kiedy, w ustalonym stanie faktycznym sprawy, naruszenie przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych, które zostało zakwalifikowane przez pracodawcę jako ciężkie, stanowi podstawę do rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Ponadto pełnomocnik skarżącej podniósł, że w sprawie zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa budzących istotne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie, a mianowicie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., który, zdaniem skarżącej, wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie odnoszącym się do oceny nieprzestrzegania przez pracownika zajmującego stanowisko kierownicze przepisów prawa oraz art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 56 § 1 k.p. w zakresie szczegółowości i konkretności podanej przyczyny rozwiązania umowy o pracę oraz oceny jak daleko pracodawca ma sięgać w formułowanej przyczynie rozwiązania umowy, jeśli podaje w piśmie rozwiązującym w jakich czynnościach pracownik dopuścił się uchybień.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powodów wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr

1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Sformułowane przez pełnomocnika skarżącej istotne zagadnienie prawne ma charakter pozorny. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że fakt, że w ramach zwykłej kontroli instancyjnej, Sąd drugiej instancji zmienił rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego nie świadczy o istnieniu rozbieżności w orzecznictwie, jest to bowiem zwykła konsekwencja dwuinstancyjnego modelu sprawowania wymiaru sprawiedliwości i jest rzeczą naturalną, że w wyniku przeprowadzonej kontroli instancyjnej Sąd odwoławczy może nie podzielić zapatrywań Sądu pierwszej instancji i wydać odmienne rozstrzygnięcie, co nie świadczy samo przez się o istnieniu rozbieżności w orzecznictwie. Godzi się zauważyć, że skarżący nie wykazał żadnych innych przykładów rozbieżności w orzecznictwie dotyczącym problemu zawartego w zagadnieniu prawnym. Ponadto skarżący sam wskazał, na wyrok Sądu Najwyższego z 19 lipca 2005 r., II PK 394/04, LEX nr 1615914, który może być pomocny w rozstrzygnięciu postawionej w zagadnieniu prawnym kwestii, a zatem istnieje stanowisko Sądu Najwyższego dotyczące przedstawionego

problemu. W tym zakresie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest zatem wewnętrznym sprzeczne, bowiem formułując zagadnienie prawne, które ma dotyczyć problemu nowego, nierozwiązanego do tej pory w orzecznictwie, pełnomocnik skarżącej sam powołuje się na wyrok Sądu Najwyższego, który tego problemu dotyczy.

W odniesieniu do przesłanki potrzeby dokonania wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, to zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze

względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Skarżąca w żaden sposób nie wykazała, aby w istocie zachodziła potrzeba wykładni art. 52 § 1 pkt 1 k.p. z uwagi na wywoływany przez ten przepis rozbieżności w orzecznictwie. Jak już wskazano powyżej, odmienne rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd drugiej instancji w toku zwykłej kontroli instancyjnej nie może być uznane za rozbieżność w orzecznictwie, a pełnomocnik skarżącej ponownie nie wskazuje jakichkolwiek innych orzeczeń, mogących wskazywać, że w istocie istnieje potrzeba dokonania wykładni przywołanego przepisu.

Co zaś się tyczy konieczności dokonania wykładni art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 56 § 1 k.p., to pełnomocnik pozwanej sam przytoczył w skardze kasacyjnej przykłady bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, które jest mu znane, w związku z czym nie ma potrzeby jego powtarzania w tym miejscu, dotyczącego konkretności przyczyny rozwiązania umowy o pracę i wymogów uzasadnienia oświadczenia pracodawcy w tym zakresie. W tej sytuacji podnoszona potrzeba dokonania wykładni wskazanych powyżej przepisów prawa jest bezzasadna. W istocie celem skarżącej jest jedynie podważenie ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego i uzyskanie wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do oceny zaistniałych w sprawie okoliczności, co jest sprzeczne z celem skargi kasacyjnej, która nie jest zwykłym środkiem wzruszania niesatysfakcjonujących strony orzeczeń sądów.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.